

Seminarska naloga pri predmetu računalništvo

RIPtide - Univerzalno orodje za konfiguracijo omrežij

Mentor: Marko Kastelic, prof.

Avtor: Jurij Fortuna , G 3. a

Ljubljana, 30. maj 2023

Povzetek

V tej seminarski nalogi je opisan razvojni proces in delovanje programa RIPTide. RIPTide je odprtokodna programska oprema, razvita v jeziku Java, namenjena konfiguriranju omrežnih naprav. Odpravlja problem uporabe različne programske opreme različnih proizvajalcev za konfiguriranje omrežne opreme. Na začetku dokumenta je podan kratek pregled dveh glavnih komponent programske opreme: uporabniškega vmesnika (frontend) in programskega vmesnika aplikacij (API). V nadaljevanju dokument opisuje "Shede", vtičnike za interakcijo z omrežno opremo. Članek se zaključi z opisom razvoja Sheda in obravnava izzive, povezane z njim.

Ključne besede: konfiguracija omrežij, omrežja, vtičniki, API, odprtokodna programska oprema

Abstract

The purpose of this paper is to report on the development process and inner workings of RIPTide. RIPTide is an open-source software developed in Java for configuring network devices. It addresses the issue of using multiple software solutions from different manufacturers to configure networks. Initially, the document gives a brief overview of two main components of the software: the frontend and the Application Programming Interface (API). Following that, the document describes "Sheds," plugins for interacting with network equipment. The paper concludes by documenting the development of a custom Shed and discusses the associated challenges that can arise during the development.

Keywords: network configuration, networking, plugins, API, open-source software

Kazalo

1	Uvod	4
2	Uporabljene tehnologije	5
3	Ospredni del	6
3.1	Konfiguracija	6
3.1.1	Shranjevanje podatkov	6
3.1.2	Barve vmesnika	7
3.2	Upravljanje poverilnic	7
3.3	Rokovanje z napravami	7
3.3.1	Nalaganje Shedov	7
3.3.2	Nalaganje naprav	7
4	Aplikacijski programski vmesnik	8
4.1	Dostop do API-ja	8
4.2	Struktura API-ja	8
4.3	Vgrajena orodja	8
4.4	Komunikacija z napravami	8
4.5	Čarovniki	10
4.5.1	Implementacija čarovnikov	10
5	Shedi	11
5.1	Priprava projekta	11
5.2	Projektna struktura	12
5.2.1	Metapodatki	12
5.2.2	Gonilni razredi	13
5.2.3	Zavihki	13
5.3	Izgradnja in uporaba	13
6	Eksperimentalne funkcije	14
6.1	Topološki pogled omrežja	14
7	Zaključek	15

1 Uvod

Ideja za razvoj RIPTide-a se je pojavila, ko sem bil med konfiguracijo domačega omrežja prisiljen uporabljati tri različne programske opreme, različnih proizvajalcev. Med sabo so se nemalo razlikovale in so bile po večini nestabilne. Zato sem se odločil razviti generično programsko opremo za konfiguracijo omrežij. Deluje na principu “vtičnikov” (t.i. Shedov) za posamezne kose omrežne opreme.

The screenshot shows the Telekom Slovenije configuration interface. At the top, there's a navigation bar with icons for STATUS, WI-FI, OMREŽJE, APLIKACIJE, and SISTEM. Below this is a breadcrumb trail: Home > STATUS > Informacije. On the left, there's a sidebar menu with options like 'Informacije', 'Stanje omrežja', 'Aktivni odjemalci', 'Dnevnik klicev', 'Usmerjevalna tabela', 'IPv6', 'Podatki o USB', '3G/LTE Information', and '5G Information'. The main content area is titled 'Informacije' and contains two sections: 'Splošno' (General) and 'Status interneta' (Internet Status). The 'Splošno' section lists various hardware and software details, while the 'Status interneta' section shows connection status and network parameters.

Serijska številka naprave:	0000000000
Serijska številka GPON:	0000000000000000
MAC-naslov naprave:	00:00:00:00:00:00
Verzija programa:	1.1.1318
Model:	Innbox G78
Proizvajalec:	Iskrate!
Sprejemna moč optičnega signala:	-14 dBm
Trajanje delovanja:	11 dni 2 ur 59 minut 18 sekund

Vmesnik:	ppp0.1 (Internet)
Status omrežja:	Nenastavljeno
Trajanje povezanosti:	0 dni 0 ur 0 minut 0 sekund
Trajanje povezanosti vmesnika:	11 dni 2 ur 58 minut 22 sekund
Števec vzpostavitev linije:	1
Naslov MAC:	00:00:00:00:00:00
Naslov IP:	
Omrežna maska:	255.255.255.255
Prehod:	
Primarni strežnik DNS:	

Slika 1: Primer konfiguracijske strani za usmerjevalnike Telekoma Slovenije

2 Uporabljene tehnologije

Tako Shedi, kot tudi RIPTide so napisani v Javi. Java omogoča dinamično nalaaganje modulov ob zagonu navideznega stroja, tudi iz zapakiranih JAR datotek. Sam RIPTide je zgrajen iz dveh glavnih delov: osrednega dela in aplikacijskega programskega vmesnika (v nadaljevanju API). Poleg tega velja omeniti Shede, ki jih lahko razvije kdorkoli z uporabo RIPTide API-ja.

3 Ospredni del

Ospredni del je odgovoren za konfiguracijo RIPTide-a ter rokovanje z uporabnikovimi poverilnicami in napravami.

3.1 Konfiguracija

Uporabnik lahko svoje naprave shrani, in si s tem prihrani čas za morebitno kasnejšo konfiguracijo. Poleg tega RIPTide omogoča spremembo barve vmesnika po uporabnikovi želji.

3.1.1 Shranjevanje podatkov

Okoljske spremenljivke, naprave in poverilnice so zapisane v objektu imenovanem `Workspace`.

```
@Data
public class Workspace implements Serializable {
    private Theme theme;
    private ArrayList<Credential> credentials;
    private ArrayList<Connection> connections;

    public Workspace() {
        theme = Theme.PRIMER_DARK;
        credentials = new ArrayList<>();
        connections = new ArrayList<>();
    }

    public Workspace(Theme theme, ArrayList<Credential>
        credentials, ArrayList<Connection> connections) {
        this.theme = theme;
        this.credentials = credentials;
        this.connections = connections;
    }
}
```

Ko uporabnik nastavitve shrani je objekt serializiran in zapisan v datoteko na uporabnikov sistem. Datotek je lahko več, kar omogoča prilagoditev vmesnika za različna okolja (npr. posebej za domačo in poslovno rabo). `Workspace` datoteke

so shranjene v JSON formatu, kar uporabnikom omogoča enostavno izmenjavo ali prenos.

3.1.2 Barve vmesnika

Uporabnik lahko vmesnik prilagodi na štiri priložene teme. V prihodnosti bo mogoče nalaganje barv iz CSS datoteke po meri.

3.2 Upravljanje poverilnic

Za konfiguracijo večine omrežnih naprav je potrebna avtorizacija. RIPTide uporabnikom omogoča varno shranjevanje poverilnic na njihovem sistemskem keyringu. Poverilnice so ob povezavi na napravo prek API-ja podani Shedu, kar pomeni, da se razvijalci teh ne rabijo ukvarjati z varnim hranjenjem poverilnic.

3.3 Rokovanje z napravami

3.3.1 Nalaganje Shedov

Nalaganje shedov poteka v dveh korakih, lociranje Sheda in branje metapodatkov. Na uporabnikovem sistemu se nahajajo v obliki JAR datotek v dveh mapah, `~/.config/RIPTide/sheds` na NIX sistemih in `%UserProfile%\ .RIPTide\sheds` na Windows sistemih.

3.3.2 Nalaganje naprav

Ob izbiri naprave, RIPTide iz Shedovih metapodatkov najprej prebere njen t.i. model path, ki izgleda približno tako: `telekomslovenije.innboxg78.ts`. Niz je sestavljen iz ID-ja Sheda, ID-ja modela naprave in ID-ja različice modela. Vsi ID-ji so edinstveni, kar pomeni, da lahko program najde Shed, v njem poišče model naprave, njegovo različico in vzpostavi povezavo z napravo prek API-ja.

4 Aplikacijski programski vmesnik

API omogoča uporabnikom, da ustvarijo lastno podporo za omrežno opremo, ki je programska oprema še ne podpira. To pomeni, da lahko skrbniki omrežij enostavno integrirajo nove naprave v svoje omrežje, ne da bi morali čakati, da prodajalec izda uradno podporo.

4.1 Dostop do API-ja

Dostop do APIja je mogoč preko SDK knjižnice. Nahaja se v RIPTide Maven repozitoriju. Ker so Javanski upravitelji paketov med seboj bolj kot ne kompatibilni, je tudi postopek dodajanja knjižnice med njimi zelo podoben. Več o projektni strukturi pa v razdelku 5.2.

4.2 Struktura API-ja

Vsi pomembni vmesniki in razredi za pisanje Shedov se nahajajo v paketu `org.riptide.sdk.sheds`. Paket je deljen na podpakete za uporabniški vmesnik, tipe naprav, čarovnike in avtentikacijo.

4.3 Vgrajena orodja

API vsebuje uporabna orodja za izdelovanje statusnih strani in formularjev, ki se nahajajo v paketu `org.riptide.sdk.sheds.ui`.

4.4 Komunikacija z napravami

Ospredni del s Shedi komunicira preko vmesnikov. Za primer vzemimo Telekomov usmerjevalnik. Ob izbiri naprave se instancira njen gonilni razred v nov objekt, ki je odgovoren za komunikacijo z napravo (postopek je opisan v razdelku 3.3.2).

Program iz metapodatkov razbere, da naprava tipa router. To pomeni, da mora njen gonilni razred implementirati vmesnik `Router` in posledično `Device`, saj ga `Router` razširja.


```

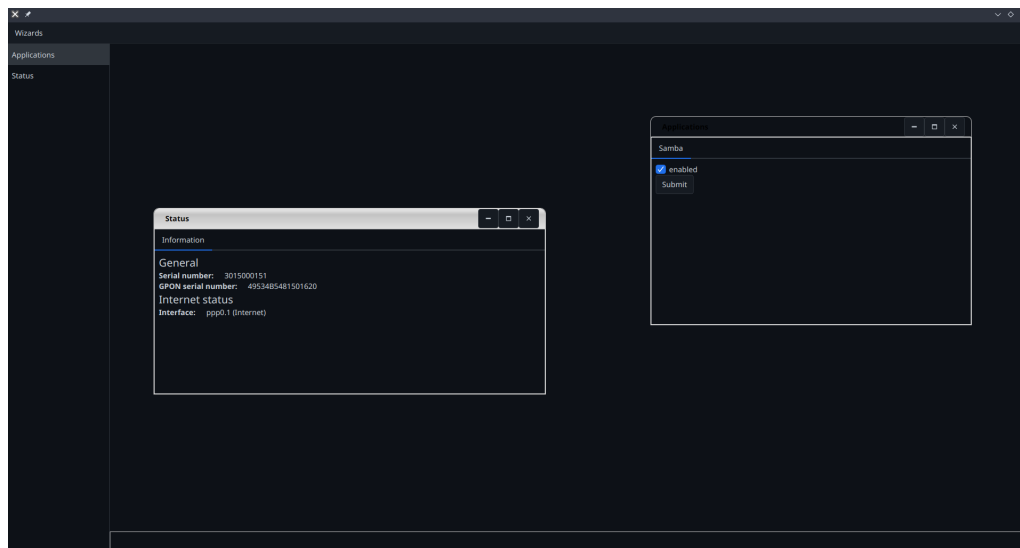
public interface Device {
    void initialize(String address, Credential credential);
    TreeMap<String, Tab[]> getPages();
}

public interface Router extends Device {
    PATWizard patWizard();
}

```

Za tem se kliče metoda `initialize/2`, ki gonilnemu objektu poda omrežni naslov naprave in poverilnice.

Nato program od gonilnega objekta zahteva seznam konfiguracijskih strani in zavihke z metodo `getPages/1`. Strani so predstavljene s tabelami `Tab` objektov, ki so preslikane v nize. Shedi imajo običajno razrede, ki implementirajo vmesnik `Tab`, ti se instancirajo in vrnejo v metodi. Ospredni del nato z orodnim razredom `ContentRenderer` generira stran, kot je prikazana spodaj.

Slika 2: Primer generirane konfiguracijske strani

4.5 Čarovniki

Program tudi manj naprednim uporabnikom omogoča konfiguracijo njihove omrežne opreme. Na konfiguracijski strani za katerokoli omrežno napravo se v menijski vrstici nahaja gumb "Wizards". Pod njem se glede na tip naprave pojavijo različne podmožnosti. Za usmerjevalnike je to zaenkrat *Port forwarding wizard*, ki omogoča uporabniku konfiguracijo preusmerjanja protokolnih vrat, za stikala pa *VLAN wizard*, ki omogoča konfiguracijo shranjenih VLAN-ov.

4.5.1 Implementacija čarovnikov

5 Shedi

Za komunikacijo z napravami RIPTide preko API-ja uporablja Shede. Shedi sami po sebi niso izvršljivi programi, vendar so le zbirka razredov. Zapakirani so v JAR datoteke, skupaj z datoteko `shed.yml`.

V prihodnosti načrtujem omogočiti razširitev tudi drugih funkcionalnosti. Zaradi tega sem se za poimenovanje vtičnikov naprav odločil uporabiti izraz "shedi" namesto običajnega izraza "plugin".

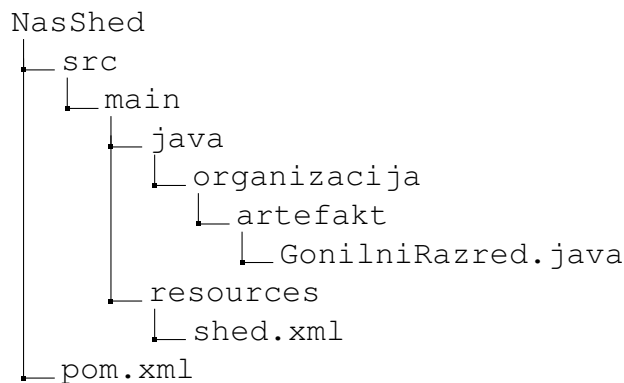
5.1 Priprava projekta

Zaradi olajšanja dela, projekt naredimo s pomočjo upravitelja paketov. V tem poglavju bom delal s pomočjo upravitelja *Apache Maven*. Za začetek je potrebno dodati repozitorij in knjižnico. To naredimo v datoteki `pom.xml`.

```
<repositories>
  <repository>
    <id>repsy</id>
    <url>https://repo.repsy.io/mvn/riptide/maven</url>
  </repository>
</repositories>

<dependencies>
  <dependency>
    <groupId>org.riptide</groupId>
    <artifactId>sdk</artifactId>
    <version>VERZIJA</version>
  </dependency>
</dependencies>
```

5.2 Projektna struktura

V privzeti paket (oziroma podpakete) dodamo gonilne razrede za naše naprave. V `resources` mapo pa datoteko `shed.yml`, ki bo vsebovala metapodatke o Shedu.

5.2.1 Metapodatki

Metapodatki vsebujejo pomembne podatke o Shedu, ki so nujni za delovanje.

```
name: "Telekom Slovenije Shed"
id: "telekomslovenije"
version: "1.0"
api_level: "1.0"
authors:
  - "chocoeearly44"
routers:
  - name: "InnboxG78"
    id: "innboxg78"
    flavours:
      - name: "Telekom Slovenije"
        id: "ts"
        handler: "org.riptide.ts.Main"
switches:
```

Zaglavje vsebuje ime Sheda, njegov ID, verzijo, avtorje in podprto verzijo API-ja, za katero je bil zgrajen. Pod zaglavjem sledijo razdelki s tipi naprav. V njih so shranjene podprte naprave, ki vsebujejo imena, ID-je in vrste. Vrste vsebujejo gonilne razrede, saj ima naprava lahko različne funkcionalnosti, glede na nameščeno

programsko opremo. Tako zagotovimo da lahko Shed podpira isto napravo, ne glede na distributorja (za primer InnboxG78 usmerjevalnik, ki ga distribuirata tako Telekom Slovenije, kot tudi T2).

5.2.2 Gonilni razredi

5.2.3 Zavihki

5.3 Izgradnja in uporaba

6 Eksperimentalne funkcije

RIPtide je opremljen z nekaj novimi eksperimentalnimi funkcijami, ki pa jih zaradi pomanjkanja časa nisem uspel povsem dokončati in stestirati. Te omogočajo naprednim uporabnikom nove možnosti avtomacije in pregleda nad omrežjem.

6.1 Topološki pogled omrežja

7 Zaključek